

ABONAMENTUL.

Pentru monarhie:

Pe an 18 cor. $\frac{1}{2}$ an
9 cor. $\frac{1}{4}$ 4-50 fil.

Pentru străinătate:

Pe un an 24 coroane
 $\frac{1}{2}$ an 12 cor. $\frac{1}{4}$ an
6 coroane.

Unirea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:
odată 14 fil., a doua
oară 12 fil., a treia
oară 10 fil.Toate ce privește foaia
să se adreseze la: Re-
dacțiunea și admini-
strațiunea „Unirea”
în Blaj.

Foaie bisericească-politică. — Apare: Marța, Joia și Sâmbăta.

Prețul maximal al bucatelor.

Într-o notiță anterioară am făcut amintire de un ordin al guvernului, prin care se statorește prețul maximal al bucatelor. Ordinul se referă la grâu, săcară, orz și cucuruz, la făina produsă din aceste, precum și la făina de crumpene și de hurez. Prețul maximal pentru grâu și săcară este a se satori dupăcum s'a vândut grâul și săcara în respectivul ținut, în cele două săptămâni din urmă a lunii Octomvrie. La orz și cucuruz sunt hotărâtoare prețurile celor două săptămâni dela începutul lunii Noemvrie. Făina de grâu nu poate fi mai scumpă decât cu 67.5% ca grâul din acel ținut, iar făina de pâne cu 17.4%.

Prețurile statorite astfel de comisiile designate spre acest scop sunt a se aduce publicului la cunoștință, iar împotriva statoririi cei interesați pot recura la ministrul de comerț, care la caz de lipsă stabilește însuș prețurile.

Ordinul intră în vigoare în 10 Decembrie 1914.

Celce vinde după aceasta zi mai scump bucatele amintite poate fi pedepsit cu 2 săptămâni temniță și 200 cor. amendă. Afacerile se vor judeca la forurile administrative.

În Camera deputaților s'a încins o aprigă discuție în jurul acestei chestii, menite a regula anumite anormități, de care suferă țara pe timpul acesta. Urcarea prețului alimentelor, și felul cum s'a făcut în timpul din urmă, a inspirat serioase îngrijiri pretutindenea și ne gândeam cu groază, că pe ce să cumpere munteanul pânea, când bucatele au prețuri oribile?

Chestia însă cu statorirea prețurilor bucatelor încă nu e rezolvată. Mai sunt și alți articoli de prima necesitate, cari prezintă o urcare neobișnuită de preț și cari vor tre-

bui să fie regulate pe cale legislativă.

Deocamdată s'a pus stavilă cel puțin urcării prețurilor, bucatelor și aceasta s'a făcut tocmai la timpul suprem. Populația a așteptat cu drept cuvânt dispozițiile aceste energice ale guvernului, ca să scape din ghiarele speculației nesațioase.

Din Camera ungară.

(Ședința de Luni).

Bpesta, la 30 Nov.

Vorbirea contelui Andrássy. După declarația contelui Károlyi, care a precizat atitudinea partidului independist, a luat cuvântul contele Andrássy, vorbind ca șeful partidului constituțional. Am o veche convingere — a zis contele Andrássy, — că chestia sud-slavă nu o puteam rezolva, decât numai prin sânge și fier. De când am experiat, că Sârbia vrea să exproprieze ținuturile locuite de slavi ale monarhiei pe seama sa, ca prin conaționali ei de aici să formeze regatul pansârbesc, am fost pe deplin convins, că aceste tendințe nu se pot contrabalansa altminteri, decât numai prin războiu. În privința aceasta, cred, că nu este deosebire între mine și între ceilalți membrii ai acestei Case, iar când și Rusia și-a asumat și-eși cauza sud-slavă, războiul acesta ne-a amenințat existența.

Mai este războiul acesta — a continuat oratorul — și o consecință a nizuințelor Orientului de a stăpâni Apusul, iar aceasta se poate face numai nimicindu-se națiunea maghiară. Deci este datorința fiecăruia cetățean a jertfi tot pentru țară și pentru biruință.

Aduce elogiul ostirei, care a dat atâtea dovezi de vitejie și zice: Poate, că neîndreptătesc susceptibilitatea celorlalți naționalități; dacă relev mai ales, că privesc cu bucurie deosebită sufletească la masa maghiară, care a dat dovezi de un mare eroism în decursul acestui războiu. Pot să spun, sunt mândru, că sunt maghiar. Declară, că să abțină deocamdată dela orice critică și dreptul acesta și-l rezervă pe timpul, când toate se vor putea spune fără rezervele pe cari le impun acum împrejurările.

Simonyi-Semadan Sándor declară în numele partidului popular, că se alătură la declarația partidului independist în credința, că nizuințele spre unitatea națiunii maghiare vor fi luate în considerare.

Urmează proiectele stărilor excepționale. Dintre oratori contele Apponyi cere modificarea dispozițiilor, cari se referă la angajarea femeilor în serviciul public, mai ales a celor, cari mame fiind sunt legate de casă.

Contele Battyányi Tivadar atrage atenția guvernului asupra scumpirei obiectelor de prima necesitate și cere nu numai prețul grâului să se statorească, ci și al altor alimente, mai ales a crumpenelor și a zahărului. Deputatul Rakovszky István relevă câteva cazuri de uzură întâmplată cu furnizarea pentru miliție.

Contele Tisza condamnă din toată inima uzura ce se face din partea furnizorilor armatei și roagă pe cei de față, să-i aducă cazurile obvenite la cunoștință, ca să pedepsească pe cei vinovați. Declară apoi, că eventualele adunări, ce s'ar convoca în vederea alegerilor nu le consideră de adunări politice.

(Ședința de Marți).

Ședința de înainte de amiazi a avut un singur obiect de însemnătate — cazul deputatului Sârb Budisavlievici Sergiu. Acesta a fost detinut încă la începutul războiului, fără încuviințarea parlamentului. Detinerea s'a petrecut însă cu învoirea și la mandatul guvernului, după judecătoriiile, cari au introdus investigația în afacerea societăților Socoline, au relatat, că în legătură cu manoperele acestor societăți se află suspect de vinovăție și numitul deputat. Raportorul face chestia cunoscută și cere ca guvernului să i-se dea absolutul în cauză chiar și în cazul, când deputatul Budisavlievici nu s'ar afla vinovat de tradare. După câteva scurte lămuriri ale prim-ministrului Tisza, parlamentul aprobă procedura guvernului și-l absoalvă dela orice urmăriri în legătură cu cazul de mai sus.

În ședința de după amiazi se pune în discuție proiectul impozitului de războiu. Discuția promitea să fie aprinsă, deoarece o bună parte a bogătașilor din capitală s'a îngrijit de cu vreme, ca chestia să nu treacă neobservată prin legislație. Mai ales capitaliștii pretindeau, ca nu numai venitul să formeze baza noului impozit ci și averea. Guvernul însă a perzistat pe lângă venit. Cu toate acestea de abia s'a observat ceva în discuția din Cameră, ca o însemnată parte a deputaților este de convingere contrară. Proiectul acesta a trecut aproape fără discuție. După lămuririle date de ministrul finanțelor Teleszky și după primirea câtorva amendamente stilare s'a votat pe de-a-ntregul.

Enciclica

Pontifului Benedict al XV-lea.

(Continuare).

10. După ce s'a rupt, ori s'a slăbit legătura dublă, care unea societatea, adevăr iubirea imprumutată a singuraticilor membri, ori supunere față de căpetenia lor, cine se va mira, Venerați Frați, când societatea apare în două tabere, cari se luptă între sine cu tărie și îndârjire? Proletarii și muncitorii se înfurie cu rea credință împotriva celor ce au din îmbelșugare, fie că și-au câștigat cu sirguintă, ori au fost favorizați de soarte. Prind arma pe motivul, că deși sunt egali în ce privește natura lor, totuși nu trăiesc în atari condițiuni, ca ceilalți. Că după ce unii agitatori — acărora dorințe le împlinesc — au reușit cu înșelăciuni să-i aducă pe cei greșiți, cine îi va mai putea convinge, că din egalitatea naturii omenești nici decum nu urmează, că tot omul să ocupe aceeași treaptă în societate, ci fiecare va avea poziția, ce și-a câștigat-o în urma capacității sale și a împrejurărilor? Astfel, când săracii se luptă împotriva celor mai avuți, ca și când acești din urmă ar ținea pe nedreptul bunurile altora, nu vatămă numai justiția și iubirea, fără chiar și mintea sănătoasă, căci doar și ei ar fi în stare să-și asigure o stare materială mai favorabilă, numai să voiască, lucrând cu cinste și cu sirguintă. — Nici nu mai e de lipsă să spunem ce urmări jalnice e ura aceasta a claselor atât asupra singuraticilor, cât și asupra societății. Vedem cu toții și deplângem dese încetări de lucru, prin cari mersul vieții civile și publice s'a îndatinat a stagna în mod repentini, chiar și în slujbele cele mai trebuincioase: apoi masele infuriate

și disordinea care nu arareori să întâmplă, fac ca chestia să ajungă la arme, și să curgă sângele omenească.

11. Nu trebuie să mai repetăm și Noi argumentele, cari probează într'un mod atât de evident greșelile socialistilor și ale altora de părerea lor. Le-a arătat acestea cu multă pricepere antecesorul Nostru Leo al XIII-lea într'o epistolă Enciclică de care fără îndoială vă aduceți aminte, și Voi, Venerați Frați, veți fi cu mai mare grijă nizuindu-Vă, ca poruncile acelea, de foarte mare importanță, să nu se dea uitării, mai ales în mijlocul societății și a mulțimei catolice, în predicile sfinte, explicând cu iscusință cele ce s'a demandă în epistola publică a Noastră, să le propovăduiți, de câteori cer împrejurările. Dar mai ales — și nici nu ne îndoim despre mijlocul acesta — ne vom nizuși să-i sfătuim pe toți cu toată mulțimea argumentelor pe cari Evanghelia, natura omenească, ori mersul vieții publice și private ni-le îmbie cu atâta abundanță, ca în înțelesul legii divine despre iubire, să se iubească unii pe alții cu adevărat suflet de frate. Cine nu are puterea aceasta a dragostei acela distruge distincțiunea și ordinea lucrurilor, pentru că nu poate fi mai mare — pare că în corpul însuflețit toate membrele ar avea aceeași slujbă și menire — dar din contră, iasa la iveală, că cei mai de frunte adeseori trebuie să se dimită la cei inferiori; și nu numai să se poarte în mod drept față de ei, după cum se cuvine, dar și cu bunăvoință, cu indulgență și cu răbdare: iar aceștia să se bucure de bunăstarea lor și să se razime pe ajutorul lor; în forma asta va fi ca în familie, unde fiul cel mai tânăr se folosește de apărarea și conducerea celui mai mare.

12. Însă, Venerați Frați, celeace le-am

desfășurat până aci cu întristare, au o rădăcină mai profundă, și dacă spre descoperirea aceleia nu ne îndeamnă nizuințele spre bine, atunci nu vom obține acel lucru, care îl cuprindem în rugăciunile noastre, adevăr liniștea stabilă și neconturbată a vieții. Că ce e aceea, ne-o arată Apostolul zicând: *Căci rădăcina tuturor relelor este iubirea de argint* (I. Tim. 6, 10). În adevăr, de reflectează cineva cum trebuie, va vedea, că din isvorul acesta răsar toate relele, de cari suferă astăzi societatea omenească. Fiindcă atât depravarea școlilor, cari formează vrâsta copilărească, cât și perverzitatea scrierilor, cari influențează judecata mulțimei neștiutoare, apoi cauza altor lucruri, cari formează opinia publică, după cum am zis, fac să se strezure în suflet greșeala aceea primejdioasă, că nu are omul să spereze într'o viață veșnică în care să fie fericit; aici vrea să fie fericit, bucurându-se de bogățiile, onorurile și plăcerile acestei vieți; nime nu se va mira de oamenii aceștia, cari după părerea lor sunt făcuți spre fericire, cu puterea aceea, care i-au constrâns să adoreze bunurile câștigate, cu aceeași putere resping orișice piedecă, ori întârziere, cari le atacă bunurile lor. Căci într'adevăr acestea bunuri nu sunt egali împărțite între singuratici, și fiindcă datorința autorității civile este ca să împedeze, ca nu cumva libertatea singuraticilor să treacă peste margini și să cuprindă cele ale străinilor, din cauza aceasta, autoritatea civilă are un caracter odios și invidia celor săraci e atîtă împotriva celor avuți, și clasele societății civile se luptă cu rivalități reciproce, nizuindu-se unii ca să răpească de celeace sunt lipsiți în timpul păcii, alții apoi, ca să păstreze ceace au, și încă să le înmulțască.

FOIȚA.

Cuvânt funebral

la înmormântarea lui
Petru Mihályi de Apsa
rosfit de canonicul
Dr. Isidor Marcu.

(Continuare)

Fericitul Petru Mihályi a văzut mai întâiu lumina zilei la 11 Iunie 1838 în comuna Iod din Maramuraș. Părinții săi Gavril Mihályi, și Iuliana Man de Sajó, ambii erau nobili de origine, și din familiile lor mai mulți membri ilustrează cu glorie paginile istoriei maramurașene.

Petru Mihályi, pe cum l-am cunoscut cei mai mulți dintre noi, ca doară venia din când în când cu părerile la Braș și petrecerea bucurios în mijlocul nostru, era de o fire bună, sobră și cumădată; hăpul lui blând, înfătoșarea lui modestă, afecțiunea lui nobilă și nefățarită, caracterul lui sincer, deschis și bărbătesc ne sunt încă vii în memorie și ne însoțesc stăruind și mândrie. Înzestrat dela natura cu talent frumos, acest talent l-a cultivat prin studiu neinterupt și l-a îmbogățit prin experiența vastă a vieții sale active.

Studiile gimnaziale le-a început în Sighetul Marmăției, de unde a trecut în 1851 la Pojon (cl. VI), Oradea mare (cl. VII) și Kassa (cl. VIII), unde a depus și examenul de maturitate în 1856.

Studiile juridice le-a făcut la universitatea c. r. din Viena în anii 1856—60. A depus și cenzura de avocat, fără ca însă să profeseze advocatura.

Paralel cu cultura minții și-a nobilitat inima cultivându-și înclinările bune și virtuțile alese, erezite ca o scumpă moștenire dela părinți. În deosebi l-a caracterizat credința vie în Dumnezeu și iubirea de aproapele, cari virtuți nu i-au stăpânit nu numai mintea și inima, ci s'au arătat prin fapte evlavioase și filantropice.

Nu voi să amintesc, că în viața privată și familiară adormitul în Domnul a fost de model, ca fiu ascultător, respective ca părinte înțelept, frate bun și ca om de ordine și cu calcul în toate ofacerile sale, ci voi să releviez numai câteva momente din activitatea lui laborioasă pe terenul vieții publice, ca să ne convingem, că el și-a câștigat un frumos titlu de drept la stima și renumele perpetuu a poporului român.

Fericitul Petru Mihályi simțind, că bărbății distinși prin naștere, talent și cultură, cum era el, nu trăiesc numai pentru sine, ci mai vârtos pentru societatea, ce îi încunjură, pe care chemați sunt a o ridica

și conduce, încă de tânăr — abia de 23 ani, a pășit pe cariera publică, anume mai întâiu pe cea administrativă în comitatul Maramurășului, unde străbunii săi de veacuri au fost fruntași și conducători. În 1861 fu ales viconotar comitatens, iară mai tarziu protopretor în cercul Șugatagului.

Fiind el de convingerea, că interesele poporului din Maramuraș le poate apăra și promova mai cu efect, pășind pe arena luptelor politice, și ca deputat în dieta țării; în anul 1865 se alege deputat în dieta Ungariei reprezentând cercul Șugatagului până în 1869, iară din 1869—1881 a reprezentat cercul Vișeuului, și din 1884 iarăși al Șugatagului până în 1910, când în urma etății înaintate s'a retras de pe terenul politicii militante.

Ca deputat Petru Mihályi, pentru calitățile sale personale, simțul practic, caracterul nobil și bărbătesc, s'a bucurat de vază și de trecere în cercurile hotărâtoare. Aceasta s'a arătat și prin faptul, că a fost ales notar al camerei deputaților, referent în comisiunile parlamentare și în mai multe rânduri membru al delegațiunii ungare pentru pertractarea afacerilor comune ale monarhiei.

În parlament a stărunit pentru eluparea drepturilor reclamate de poporul român. Îndeosebi a luat parte activă la redactarea proiectului separat, prezentat de

13. Chiar aceasta a propovăduit-o Domnul Hristos, — prevăzând viitorul în vorbirea dumnezească de pe munte, vorbind despre fericirile pământești ale omului; în această vorbire a așezat baza filozofiei creștine, care se pare, că conține înțelepciunea singuraticilor și învățătura absolută despre credință și moravuri a oamenilor înstrăinați de credință: și desigur cu toții consimțesc, că nimenea înainte de Hristos, — care este însuș adevărul — nu a descoperit și în forma în care el a propovăduit și despre aceleași lucruri cu atâta greutate și acurateță și cu atâta simț de iubire nimeni altul n'a vorbit. — Că filozofia aceasta dumnezească are acel înțeles profund și mistic, că bunurile pe cari le reclamă vieța trecătoare, au ceva aspect de bunuri, dar putere nu au; prin urmare nu sunt de atare, că folosindu-se omul de ele să poată trăi în fericire. Dumnezeu le-a creat de atare, ca nici avuțiile, nici mărirea, nici plăcerile nu aduc omului fericire, că vrând omul cu adevărat să fie fericit, trebuie să dorească mai presus decât acestea pe însuș Dumnezeu, cauza tuturor: *fericiți cei săraci... fericiți, cari plângeți acuma... fericiți veți fi când vă vor urî pe voi oamenii și când vă vor desprețui pe voi și vă vor batjocori și vor lăpăda numele vostru ca un rău* (Luca VI, 20, 22). Adecă durerile, nenorocirile și mizeriile lumii acesteia dacă le răbdăm așa cum trebuie, ne deschid ușa pentru bunurile acelea perfecte și nemuritoare, *pe cari le-a pregătit Dumnezeu celor ce-l iubesc pe el* (I. Cor II. 9). Intru adevăr în zilele acestea învățătura credinței foarte mulți o nesocotesc, și alți mulți o dau uitării. — Dar e de lipsă, Venerați Frați, ca sufletele tuturor să se îndrepte spre acolo: încât societatea omenească și oamenii să se liniștească, fără nici un alt contract. Pe cei loviți de multe întristări îi sfătuim, să nu-și plece privirea spre pă-

cătră deputații români, când s'a desbatut legea despre egală îndreptățire a naționalităților din Ungaria, care lege e cunoscută sub numirea „legea de naționalități“ (art. de lege XLIV—1868).

În conducerea comitatului Maramuraș, ca membru în cele mai însemnate comisii comitatense, fericitul Petru Mháyi a avut influența hotărâtoare. E cu toată ocaziunea a aparat interesele îndreptățite ale poporului, care alergă la el cu deplină încredere în toate afacerile și năcazurile sale. A fost adevărat părinte al Românilor maramurașeni.

De un temperament viu, fericitul Petru Mháyi era pururea activ; făcea planuri salutări și cerca modalități practice pentru realizarea lor. De aici se explică, că nu e mișcare mai de seamă în comitat pe teren social, cultural și economic, la care să nu fi conlucrat fie ca inițiator, fie ca colaborator de frunte, fie ca patron și sfătuitor. Și bunul Dumnezeu, în care își punea el toată încrederea, a binecuvântat fructul ostenelelor lui. Prin activitatea sa desinteresată și multilaterală el și-a câștigat nu numai stima Românilor, ci și respectul străinilor.

(Va urma).

mântul unde suntem numai călător, ci să-și înalte privirile spre ceriu, ținta noastră: *că nu avem aici cetate stătătoare ci cea viitoare le căutăm* (Evr. XIII, 13). În mijlocul atâtor amărăciuni, cari primejdiesc statornicia în slujba lui Dumnezeu, să fie cu băgare de seamă, că ce răsplată li-se pregătește de vor scăpa învingători din primejdia asta: *Că micimea de puțin timp a suferinței noastre desvârșește în noi în chip peste măsură spre a covârși o cumpănă veșnică de mărire* (II. Cor. IV, 17). În sfârșit să ne trudim cu toată munca și nizuința să renaștem în oameni credința în lucrurile supranaturale, precum cultul, dorințele și nădejdea bunurilor veșnice. În locul întâi acestea aveți să le propuneți, Venerați Frați, atât voi cât și restul din cler, precum ceilalți de ai noștri, cari uniți în societăți diferite, să nizuiesc a promova mărirea lui Dumnezeu și să muncească în slujba adevărului spre folosul comun. Că dupăcum vor înflori acestea între oameni, va slăbi nizuința acelora, cari să lipesc de deșertăciunea nebună a bunurilor pământești și înviind din nou dragostea pe nesimțite, se vor potoli și mișcările și luptele sociale.

(Va urma)

Împotriva impozitului de războiu. Contele Andrassy Gyula și Apponyi Albert s'au prezentat Luni noaptea în Casina Națională la Contele Tisza, ca să-l înduplece să ia dela ordinea zilei proiectul impozitului de războiu. Contele Tisza a declarat însă, că nu e în situație a o face aceasta.

Războiul european.

Luptele din Sârbia.

Budapesta, 30 Noembrie. (Oficial).

Pe câmpul de luptă din sud, între lupte necurmăte, ieri am luat cu asalt după o luptă violentă, punctul cel mai înalt, apărat cu îndârjire, Suvobor din linia Valjevo-Cacak. Cu aceasta ocaziune s'a dintins batalionul 70, în zilele din urmă din nou s'a dintins regimentul al 16-lea și regimentul de honvezi al 23-lea. Ieri am făcut 1245 prinsoneri sârbi și am capturat 14 mitraileze. În Uzice am aflat multe arme și munițiuni.

*

Budapesta, 1 Decembrie. (Oficial)

Pe câmpul de luptă din sud o nouă fază a operațiunilor noastre strategice s'a încheiat victorios. Inimicul, care în sfârșit cu întreaga sa putere armată a desvoltat rezistența cea mai îndârjită spre ost dela Colubara și Ljig, și-a cercat în repetite rânduri să treacă în ofenzivă, a suferit o înfrângere pe întreagă linia și s'a retras. Sârbii au suferit din nou pierderi grave.

Trupele noastre au aflat pe câmpul de luptă dela Nonelica vreo 800 cadavre nengropate. Prinsonerii numeroși și pierderile mari în muniții ale dușmanilor încă e semnul slăbirii lor, dupăce dela începutul ofenzivei din urmă am făcut peste 19000 sârbi prinsoneri și am capturat 47 mitraileze, 46 tunuri și o mulțime de muniții.

Luptele din Galiția.

Budapesta, 1 Decembrie. (Oficial).

Pe frontul de luptă din Galiția vestică și Polonia rusească ieri deosemena a fost în general liniște.

Încercarea inimicului de-a se apropia de pozițiile noastre avansate din nordul fortăreței *Przemysl*, a fost respinsă, prin contraatacul garnizoanei noastre.

În Carpați luptele continuă.

Cum a fost recupat orașul Cernăuți de către ruși

Ziarul »Ziua« primește din Burdujeni următoarea telegramă:

Joi la 26 Nov. a avut loc o luptă crâncenă între Ruși și Austriaci, în urma căreia în noaptea de Joi spre Vineri trupele Austriace au evacuat Cernăuții.

Vineri la 27 Nov. dimineața o patrulă rusească condusă de un locotenent, a intrat în oraș pentru recunoașteri, în timp ce armata rusă construia pontoane peste Prut.

La orele 3 după amiază armata rusă a intrat în oraș luându-l în stăpânire.

Populațiunea se refugiază din oraș. La Ițcani și Suceava au sosit până acum mai multe sute de familii, cari au fugit îngrozite de spaima rușilor.

Asedierea Przemysl-ului.

Ziarul rusesc »Novoje Vremja«, într'un articol primit dela o persoană neutră, descrie situația din Galiția. Comunică, că centrul frontului sudic al rușilor, gravitează spre fortăreața Przemysl. Garnizoana puternicului fort a susținut cu îndârjire asediul prim, care a și fost respins dupăce au sosit oștirile de eliberare. După astfel de antecedente s'a început al doilea asediu al fortăreței, între împrejurări, cari nu sunt nefavorabile inimicului. Rușii au trebuit să se cugete bine, dacă e potrivit să continue atacul prim, ori să aplice metoda classică, adecă să bombardeze încontinuu, fără încetare. Văzând însă rezultatul asediului prim de asalt, comandantul Ratko Dimitriev, nu a cutezat să continue acest asediu, care de altcum e cu mult mai eficace. Dar au avut rușii și alt motiv, care i-a determinat să accepteze me-

totul classic, anume, prin acesta au voit să cruțe oameni, după ce în asediul prim au îndurat pierderi foarte simțitoare.

Prin urmare, *fortăreața Przemysl e bombardată necurmat, dar știm că până acum, fără nici un rezultat.*

Luptele din Carpați.

Ziarul »Magyarország« scrie: Alungarea Rușilor, cari au pătruns în comitatul Zemplén, continuă într'una. De prezent se dau numai lupte mai mici și neînsemnate cu trupele lor, cari se retrag în jurul comunelor Stropko, și Mezőlaborc.

Comitele suprem Metzner Gyula, a declarat, că peste câteva zile întreg comitatul va fi curățit de ruși. Din comunele Homonna, Szinna și Takcsány rușii sunt alungați, astfel că oficiile postale și administrative funcționează normal. Autoritățile într'un apel adresat populației, au provocat pe locuitori să se reîntoarcă la ale sale. Vicecomitele Dokus a vizitat comunele pe unde s'au luptat cu rușii și a constatat, că în Homonna, au ars mai multe case. În castelul contelui Andrassy Sándor, rușii au răsturnat toate, dar edificiul n'a suferit stricăciuni. Au jăfuit mai multe farmacii și bolte. Rușii au devastat și în alte comune, în Sinna și Takcsány. Cu populația în general n'a tractat rău. Inteligenții din comune au avut însă să sufere multe din cauza rușilor.

Comunicat oficial german.

Berlin, 1 Decembrie. (Oficial).

Pe câmpul de luptă din vest nu-nimic nou.

In Rusia ostică și în Polonia sudică încă a fost relativ liniște. În Polonia rusească din nord, spre sud dela Vistula prăzile noastre față de celea relatate au sporit. Numărul prinsonerilor s'a urcat cu aproape 9500, tunurile capturate cu alte 18, afară de acestea au ajuns în mâinile noastre și 26 mitraileze și o mulțime de muniții.

*

Berlin, 1 Decembrie. (Oficial).

In apus am respins unele încercări de înaintare mai neînsemnate ale dușmanilor.

In pădurea Argonnes, regimentul 120 din Württemberg al M. Sale, a ocupat un punct foarte însemnat de operațiune, făcând prinsoneri 2 ofițeri și 300 ostași de rând.

In Prusia-ostică nu e nimic nou. În Polonia rusească nordică luptele continuă. În Polonia sudică am respins atacurile inimice.

Diverse.

Din cauza sf. sărbători „Intrarea în Biserică“ nrul proxim va apărea Marți la orele îndatinate.

M. Sa către generalul Hindenburg. M. Sa monarhul a adresat generalului Hindenburg, comandantului trupelor germane din ost o telegramă calduroasă, în care îi aduce la cunoștință, că l-a numit proprietar al reg. de inf. austro-ungar 69.

Se pot trimite pachete ostașilor. Ministrul de comerț în conțelegere cu comanda militară comunică, că începând din 5 Decembrie se pot trimite pachete ostașilor de pe câmpul de luptă, — până în 15 Decembrie.

Prin ordinațiunea aceasta se dă posibilitatea, ca cei de acasă se poată trimite daruri de Crăciun iubitorilor de pe câmpul de luptă. Greutatea pachetelor nu poate fi mai mare de 5 kilograme și extensiunea de 60 cm. În pachete se pot trimite vestimente, mâncări, cari nu se strică ușor și tutun. Adresa trebuie scrisă corect pe învalitoare, iar în pachet de asemenea e de lipsă copia adresei. Pentru eventuala pierdere posta nu ia răspundere. Pentru transport e de a se plăti 60 fl.

Recensământul populației României pe anul 1912. »Monitorul Oficial« publică tabelele întocmite cu privire la recensământul, care s'a făcut în anul 1912.

După cifrele cuprinse în aceste tabele, populațiunea României se ridică la 7.234.919 locuitori, împărțită astfel: Muntenia 3.302.430 locuitori, Moldova 2.139.154 locuitori, Oltenia 1.412.905 locuitori.

Județul cel mai populat este, cum e de așteptat de altminteră, Ilfovul cu o populațiune de 681.759 locuitori, dintre cari numai în București 341.321 locuitori.

Grupând orașele după numărul locuitorilor, vin în frunte Bucureștii cu 341.321 locuitori, Iașul cu 75.229, Galați cu 71.641, Braïlla cu 65.052, Ploiești cu 56.460, Craiova cu 51.400, Botoșani cu 31.574, Buzău cu 27.201, Bârlad cu 25.288, Tulcea cu 21.727 etc.

Bine înțeles cifrele acestea vor fi suferit oarecari schimbări de acum doi ani, însă până la un nou recensământ ele rămân oficiale.

Ceeace credem interesant de relevant este, că la o populațiune orășenească de 1.330.132 locuitori, satele răspund cu masa celor 5 mil. 904.787 locuitori.

Vieța în tranșee. Războiul e împreunat cu multe grozavii, căci în deslănțuirea grozavă a patimilor, oamenii își uită de orice lege și umanism. Totuș și vieța ostașilor din linia de foc nu e lipsită de tot de anumite momente mai senine. Iată ce scrie un corespondent de războiu despre vieța ostașilor germani și francezi din unele părți ale frontului:

In unele părți ale frontului de luptă s'au dezvoltat anumite reguli de bonton și comunicație. Patrurile spre ex. de regulă nu se împușcă. Părțile combatante întrețin un schimb viu de șcrisori, un arbore e designat a servi ca cutie de postă. Indatăce o scrisoare e terminată, un ostaș o înfinge în vârful baionetei, o ridică sus, ca să vadă și ceilalți gândul său și pleacă liniștit spre arborele de postă. Francezii se poartă tot așa. A împușca asupra unui ostaș, care duce epistola, e un lucru atât de infam, încât soții lui nu ar lăsa nerăsunată

această fărădelege. — In alte locuri scrisorile le acată de grumazii unui cal, pe care îl mână spre linia contrară. Francezii iau epistola, trimit răspunsul și mână îndărăpt calul de postă. — In zilele trecute era ziua onomastica a unui căpitan de al nostru. Într'o epistolă am rugat pe francezi, să facă bine să înceteze pe ziua de azi cu împușcăturile, că noi voim să prăsnuim în liniște onomastica căpitanului nostru.

Și de fapt, francezii nu ne-au conturbat toată ziua nici cu un toc de pușcă.

Tot pe frontul nostru de luptă, în alte tranșee s'a întâmplat, că un ostaș (având să ducă cafea ofițerilor, în negura deasă s'a rătăcit și a dat în șanțurile noastre. Când a văzut, că a ajuns între dușmani și-a pus oala jos, și cu mâinile ridicate, striga îngrozit: Pardon, pardon! Ai noștri l-au mulcomit spunându-i să fie liniștit, că nu i-se va întâmpla nimic. Venind apoi ofițerul, a spus francezului, să n'aibă nici o grijă și să ducă cafeaua ofițerilor săi. Dar atunci francezul a început să se plângă, că i-s'a răcit cafeaua și n'o poate servi astfel stăpânilor săi. Ai noștri l-au dus apoi la foc, i-au încălzit cafeaua și francezul blăjin, înarmat cu oala a pornit între răsetele ostașilor germani, spre linia franceză. Nu peste mult a sosit epistola de mulțămintă a ofițerilor francezi, în care chitează primirea cafelei și își exprimă mulțămirile lor pentru încălzirea dejunului și se declară gata de contraserviții.

Astfel de momente senine, mai ușurează și fac pe ostași să uite multele mizerii și greutăți împreunate cu vieța depe câmpul de luptă.

Rectificare. La prima notiță dela Diverse din Nrul trecut este a se citi la șirul ultim: *Notăm*, că majoritatea e românească. Tot în nrul precedent la rubrica: Ședința de luni a Camerei, în loc de: Acest războiu a fost invitat, să se citească *inevitabil*.

Corectorul.

MAI NOU.

Belgradul ocupat.

Budapesta, 2 Dec. (Oficial).

În cursul zilei de ieri, fiind inamicul în retragere, nu s'au dat lupte mai mari. Trupele noastre de recunoaștere, trimise înainte, au dat peste ariergardele dușmane făcând mai multe sute prinsoneri.

Comandantul oștirea a cincea a trimis M. Sale următoarea telegramă omagială: Rog preafecit pe M. Voastră ces. și reg. Apostolică să-mi permită a depune la picioarele M. Voastre cele mai omagiale urări din prilegiul aniversării de 66 ani a glorioasei domniri, dimpreună cu raportul meu preaumilit, că trupele armatei a cincea astăzi au luat în posesiune orașul Belgrad.

General de infanterie.

Frank.

Proprietar, editor: Emil Tatar.

Redactor responsabil: Augustin Gruția.